

Znak: P-1.4131.274.2025.AA
Szczecin, 15 października 2025 r.

Burmistrz Pełczyc

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153)

stwierdzam nieważność

§3 zarządzenia Nr 103.2025 Burmistrza Pełczyc z dnia 12 września 2025 r. w sprawie powołania Społecznej Rady Kultury, oraz Załącznika do ww. aktu.

Uzasadnienie

W dniu 12 września 2025 r. Burmistrz Pełczyc wydał zarządzenie Nr 103.2025 w sprawie powołania Społecznej Rady Kultury.

Akt ten wpłynął do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie w dniu 26 września 2025 r.

W pierwszej kolejności wyjaśnienia wymaga, że organy gminy, podobnie jak każdy organ władzy publicznej, są zobowiązane do działania na podstawie i w granicach prawa, o czym stanowi zasada legalizmu wyrażona w art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej¹. Powyższy przepis zawiera normę zakazującą domniemania kompetencji organu samorządu terytorialnego i tym samym nakazuje, by wszelkie jego działania były oparte na wyraźnie określonej normie. Realizując kompetencję, organ uwzględnia treść normy upoważniającej i nie może poszukiwać analogii w przepisach prawa odnoszących się do innych czy nawet podobnych regulacji w ramach przyznanych mu przez ustawodawcę kompetencji².

Zgodnie z ugruntowanymi poglądami orzecznictwa sądowoadministracyjnego istotne naruszenie przepisów prawa występuje wtedy, gdy dany akt został wydany bez podstawy prawnej bądź z naruszeniem granic delegacji ustawowej, uchybia przepisom prawa ustrojowego, a także prawa materialnego oraz przepisom regulującym procedurę jego wydania³. Zatem, akt prawny organu jednostki samorządowej musi po pierwsze znajdować oparcie w przepisach prawa, ponadto, jego treść winna odpowiadać ściśle wyznaczonym granicom kompetencji wynikającym z przepisów.

¹ Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.).

² Por. wyrok WSA w Łodzi z dnia 23 lipca 2021 r., sygn. akt II SA/Łd 203/21.

³ Por. wyroki NSA: z dnia 11 lutego 1998 r., sygn. akt II SA/Wr 1459/97 oraz z dnia 26 września 2005 r., sygn. akt IV SA/Wa 821/05.

Ocena zgodności z prawem zarządzenia Nr 103.2025 Burmistrza Pełczyc z dnia 12 września 2025 r. w sprawie powołania Społecznej Rady Kultury została dokonana z uwzględnieniem wszystkich powyższych aspektów.

I tak, w myśl art. 13 ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej⁴ instytucje kultury działają na podstawie aktu o ich utworzeniu oraz statutu nadanego przez organizatora (ust. 1). Statut zawiera:

- 1) nazwę, teren działania i siedzibę instytucji kultury;
- 2) zakres działalności;
- 3) organy zarządzające i doradcze oraz sposób ich powoływania;
- 4) określenie źródeł finansowania;
- 5) zasady dokonywania zmian statutowych;
- 6) postanowienia dotyczące prowadzenia działalności innej niż kulturalna, jeżeli instytucja zamierza działalność taką prowadzić (ust. 2).

W §9 Załącznika do uchwały Nr XIII.81.2025 z dnia 24 kwietnia 2025 r. w sprawie zmiany Statutu Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w Pełczycach⁵ Rada Miejska w Pełczycach – w sposób zgodny z ustawową delegacją – uregulowała kwestie związane z określeniem organów doradczych oraz sposobem ich powoływania, wskazując, m.in., że - W M-GOK działa Społeczna Rada Kultury jako organ doradczo-opiniotwórczy służący rozwojowi kultury i wspierania inicjatyw realizowanych na terenie Gminy (§9 ust. 1 Statutu).

- Społeczna Rada Kultury powoływana jest zarządzeniem Burmistrza Pełczyc spośród osób dysponujących wiedzą w zakresie działalności kulturalnej, przedstawicieli organizatora instytucji kultury, pracowników, użytkowników oraz organizacji i stowarzyszeń trwale związanych z działalnością M-GOK (§9 ust. 2 Statutu).

Wykonując postanowienia ww. uchwały Burmistrz Pełczyc zarządzeniem Nr 103.2025 powołał Społeczną Radę Kultury, która jako organ doradczy działa przy Miejsko-Gminnym Ośrodku Kultury w Pełczycach (§1 zarządzenia), oraz wprowadził Regulamin działania ww. organu (Załącznik do zarządzenia).

Nie budzi zatem zastrzeżeń organu nadzoru kompetencja Burmistrza Pełczyc do wydania zarządzenia powołującego Społeczną Radę Kultury i określenia jej składu osobowego, jednakże wskazane unormowania uchwały nie przyznają jednocześnie uprawnienia do określenia regulaminu działania Społecznej Rady Kultury, w tym szczegółowego trybu i sposobu postępowania tego organu.

W kwestionowanym akcie doszło zatem do rozszerzenia zakresu przedmiotowego określonej uchwałą Rady Miejskiej w Pełczycach kompetencji, ograniczającej się wyłącznie do ustalenia składu osobowego organu doradczego instytucji kultury. Organ wykonawczy Gminy Pełczyce zobligowany był jedynie do ściśle wskazanej czynności, a mianowicie do powołania Społecznej Rady Kultury działającej przy Miejsko-Gminnym Ośrodku Kultury w Pełczycach, nie zaś do ustanawiania reguł i zasad, na podstawie których organ ten winien funkcjonować.

⁴ Ustawa z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2024 r., poz. 87 z późn. zm.).

⁵ Załącznik do uchwały Nr XIII.81.2025 Rady Miejskiej w Pełczycach z dnia 24 kwietnia 2025 r. w sprawie zmiany Statutu Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w Pełczycach (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2025 r., poz. 2110).

Wobec tego, postanowienie §3 zarządzenia Nr 103.2025 Burmistrza Pełczyc z dnia 12 września 2025 r. w sprawie powołania Społecznej Rady Kultury oraz treść Załącznika do tego aktu uznać trzeba za prawnie wadliwe, dlatego też stwierdzenie nieważności tych zapisów jest konieczne i w pełni uzasadnione.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie. Skargę wnosi się do Sądu za pośrednictwem Wojewody Zachodniopomorskiego, w terminie 30 dni od dnia doręczenia przedmiotowego rozstrzygnięcia.

Z upoważnienia
Wojewody Zachodniopomorskiego
Wicewojewoda Zachodniopomorski
I Wicewojewoda Zachodniopomorski
Bartosz Brożyński